

TILSTANDSRAPPORT

1. INNLEDNING

DATO	BANENAVN	DELTAKERE
29. oktober 2024	Tverlandet Kunstgressben	Øyvind Iversen, Daglig Leder NFF Nordland Øyvind Moltubakk, Anleggssjef NFF Alexander Halland, Prosjektleder og rådgiver NFF Ingrid Timland Sveen; Anleggsingeniør NFF

2. KONKLUSJON/ANBEFALING

REHABILITERINGSBEHOV FOR HAUKERØD KUNSTGRESSBANE:

GENERELL INFORMASJON:

Tverlandet kunstgress 11er, i bruk siden 2007, sentralt plassert med mye aktivitet på sommer.

TILSTANDSANALYSE:

Flatt gress, slitte/splittede fibre, skader på skjøter med risiko for forverring. Fibrene løsner og forsvinner ut i naturen. Det er synlig at kunstgresset ikke har fått nødvendig med drift og vedlikehold.

REHABILITERINGSFORSLAG:

FJERNING/AVHENDING:

Eksisterende kunstgress fjernes og avhendes i samsvar med Miljødirektoratets bestemmelser.

SVIKTPAD SJEKK:

Det er ikke gjennomført en grundig sjekk av dempematten/pad, denne må vurderes når kunstgresset er fjernet.

AVRETTING/BÆRELAG:

Inspeksjon av avrettingslag/bærelag; utbedre eller bytt ut dårlige masser ved behov.

NYTT KUNSTGRESS:

Legg nytt kunstgress system for å forbedre banens tilstand og ytelse.

PLASTHOLDIG GRANULAT:

Ved valg av plastholdig granulater, inkluder miljøtiltak i henhold til §23A i Forurensningsforskriften som en del av rehabiliteringen.

ANBEFALING FRA NFF:

NFF anbefaler at banen inkluderes i kommunens rehabiliteringsplan, med fokus på å adressere granulat- og fiberflukt og sikre tilstrekkelige fotballkvaliteter.

3. GENERELT

TILSTANDSVURDERING:

Vurderingene er i tråd med NS 3424, men rapporten gir ingen garanti mot skjulte feil. Begrenset av manglende prøvegravinger, rørinspeksjoner, eller konstruksjonsåpning. Rapporten er basert på visuelle observasjoner og informasjon fra eier/drifter.

TILSTANDSSVEKKELSER:

Beskrivelsene følger NBI-veiledningen for NS 3424. Tilstandene graderes 0-3, indikert ved symptomer fra ingen til total funksjonssvikt.

- Tilstandsgrad 0: Ingen synlige symptomer, optimal tilstand.
- Tilstandsgrad 1: Observerbare svake symptomer, indikerer begynnende tilstandssvekkelser.
- Tilstandsgrad 2: Tydelige og middels kraftige symptomer som krever tiltak for å hindre ytterligere forverring.
- Tilstandsgrad 3: Alvorlige symptomer, inkludert potensielt sammenbrudd eller total funksjonssvikt, krever øyeblikkelig handling.

UNDERSØKELSESNIVÅ OG BEGRENSNINGER:

NS 3424 har nivåer 1-3, denne rapporten er nivå 1. Befaring begrenset til laveste detaljeringsnivå, begrenset til:

- Kun visuelle observasjoner på tilgjengelige flater uten fysiske inngrep.
- Inspeksjon kun på lett tilgjengelige deler av konstruksjonen.
- Unntak for snødekte eller skjulte flater som ikke er blitt kontrollert.
- Manglende funksjonsprøvinger på bygningsdeler eller installasjoner.
- Begrenset til målinger av innfyll og lengde på fiber ved bruk av måleinstrumenter.

METODE:

Det ble benyttet et enkelt skjema som ble fylt ut ved befaringen. Denne gjengis i punkt 4.

4. KUNSTGRESS, KRAV FUNKSJONKRAV OG TYPER

KUNSTGRESSBANEKRAV

OVERBYGNING:

Streng overflatejevnheter kreves, med spesifikasjoner for avrettingslag og ferdig kunstgressdekk. Kravet til overflatejevnheter både på avrettingslaget og det ferdige kunstgressdekket er:

- Avviket fra teoretisk profil: +/- 10 mm
- Overflatejevnhet: 10 mm på 3 m rettholt
- Krav til jevnhet: 4 mm på 1 m rettholt ved bruk av støtdempingssjikt (utstøpt eller prefabrikkert)

Overbygningen skal være fri for telefarlig masse, sikret med isolasjon eller masseutskifting for å unngå setninger og telehiv.

DRENERING:

God drenering er nødvendig.

Kravet til selve kunstgresset (og også for underliggende sjikt), er at en 180 mm vannsøyle over en avgrenset flate skal kunne ledes ned i grunnen i løpet av en time. Dette kan bare oppfylles dersom grunnen er godt drenerende og dersom bære- og avrettingslag har god vanngjennomslippelighet. Ved tette masser i grunnen må det legges et drensssystem i banen.

SPILLEBANE (11ER):

Anbefalt spilleflate for 11-er baner med størrelseskrav avhengig av divisjon og krav til sikkerhetssoner. Det anbefales dog en spilleflate på minimum 64x100.

Fra og med 4. divisjon herrer og lavere kan fotballkretsen stille krav til spillebanens størrelse og kvalitet. Detaljer rundt banestørrelser finnes i den enkelte divisjons Turneringsbestemmelser og i Norges Fotballforbunds (NFF) Kampreglement.

Ved seriespill i de høyere divisjoner, er kravet at spillebanen skal være minimum 64x100 m for 2. div herrer og 1. div kvinner og 68x105 for divisjoner over. Ved særtilfeller kan det gis dispensasjon fra dette.

SIKKERHETSSONER:

Uansett banestørrelse er det krav om at det i tillegg til spillebanen skal være en sikkerhetssone utenfor spillebanen på minimum 4m utenfor sidelinjene (hvorav minimum 2 m med kunstgress) og minimum 5m utenfor mållinjene (hvorav minimum 3 m med kunstgress). På baner i høyere divisjoner er det krav til større soner for plass til ballhentere, fotografer mm.

På baner mindre enn 45x90m, dvs. 9er, 7er, 5er og 3er-baner så er kravet til sikkerhetssone minimum 3m rundt hele banen.

I sikkerhetssonen skal det ikke være fysisk hinder slik som flomlysmaster, innbytterbenker, reklameskilt, tilskuere, vegetasjon, sperregjerder og lignende.

FLOMLYSANLEGG:

Ved bygging av kunstgressbaner anbefaler Norges Fotballforbund (NFF) et flomlysanlegg med spesifikke belyningskrav for å møte ulike bruksbehov. Disse anbefalingene varierer avhengig av nivået av konkurranser og tilskuermengder:

Mellomnivå (Belysningsklasse II):

- Belysningsstyrke: Minimum 200 lux.
- Jevnhet (Emin/Emid): 0,6.
- Dette nivået er anbefalt for konkurranser på mellomnivå med moderat tilskuertall og middels lange synsavstander.

Lavt nivå og generell trening:

- Belysningsstyrke: Minimum 100 lux.
- Jevnhet (Emin/Emid): 0,6.
- Passende for konkurranser på lavt nivå, som vanligvis ikke har tilskuere, og for generell treningsbruk.

Standardoppfyllelse:

- Alle flomlysanlegg må oppfylle kravene i NS-EN 12193, en europeisk standard for belysning av idrettsanlegg.
- Oppfyllelse av disse standardene sikrer også overholdelse av retningslinjene fra Kulturdepartementet (KUD) vedrørende tilskudd av spillemidler.

Høyere divisjoner:

- For baner som brukes i høyere divisjoner, gjelder spesifikke og individuelle krav til belysningsstyrke. Dette kan omfatte høyere lux-nivåer for å imøtekomme kravene til profesjonelle eller avanserte konkurranser.

Disse anbefalingene gir en konkret veiledning for å sikre at flomlysanlegget oppfylle kravene til ulike bruksformål på kunstgressbanen. Det er viktig å tilpasse belysningsnivået i henhold til den forventede bruken og konkurransenivået, og å sikre at anlegget er i samsvar med gjeldende standarder og retningslinjer.

KUNSTGRESSDEKKERKRAV:

KLASSER:

NFF har 3 klasser kunstgress: Breddefotball (Nordisk Standard), FIFA Quality for breddefotball og FIFA Quality Pro for toppfotball.

VALG AV KLASSE:

Breddeklubber kan velge klasse basert på økonomi og kvalitetsvurdering, men NFF anbefaler FIFA Quality på breddenivå.

Toppklubber må velge FIFA Quality Pro for kamper på kunstgress.

Kulturdepartementet (KUD) vil ikke skille på klassene, og gir spillemidler på lik linje uansett hvilken klasse som velges.

STØTDEMPINGSSJIKT:

Anbefaling om støtdempingssjikt under kunstgressdekket for bedre kvalitet og demping.

Pad kan ofte beholdes ved utskifting av kunstgress første gang.

KUNSTGRESSTYPER:

NFF (Norges Fotballforbund) setter svært strenge krav til kvaliteten på kunstgressdekker. Intens bruk og krav om lang levetid med gode idrettsfunksjonelle egenskaper, stiller store krav til kunstfiberens slitestyrke og til et godt vedlikehold.

Sandfylt kunstgress

Sandfylt kunstgress har vært på markedet siden 1989 og fram til 1999, og benyttes i dag i svært liten grad på 11-er baner. Imidlertid så er det noen baner som bygges med dette systemet i dag, som et miljøvennlig alternativ. De fleste av disse har ikke FIFA godkjenning og NFF mener dette pr dags dato ikke er god nok løsning for organisert fotball. I sandfylte systemer må det legges et støtdempingssjikt under kunstgressdekket. Dette systemet betraktes i dag som forrige generasjon eller 2. generasjons kunstgress.

Systemer med granulat

Kunstgress med granulat er det tradisjonelle alternativet og ble først lagt i Norge i 1999 (den gang kun granulat av gummi). For breddefotball kan systemet legges direkte på et avrettet grusunderlag uten

støtdempingssjikt (pad), selv om NFF anbefaler støtdempingssjikt også her. For anlegg for toppfotball må/bør det legges et eget støtdempingssjikt

I systemer med støtdempingssjikt brukes som oftest et kortere kunstgress (40-50mm) mot 50-60mm uten. I kunstgresset legges det først et lag med sand av varierende tykkelse (7–15 mm) slik at kunstgresset blir stabilt. Deretter fylles det opp med 15-30 mm løst granulat.

For fotballanlegg uten støtdempingssjikt, må hele systemet skiftes ut ved rehabilitering av anlegget. Dersom det er benyttet et støtdempende sjikt under kunstgresset, kan dette ofte beholdes ved rehabilitering.

Systemer med organisk innfyll/nonfill

Kunstgress med ulike varianter med organisk innfyll/nonfill er utviklet de siste årene og er et alternativ for anleggseiere som ikke ønsker plastinnfyll på sine kunstgressbaner. Organisk innfyll kan være sand, olivenstein, kokos, hamp, tre, eller kork – eventuelt ulike blandinger av disse.

Ta kontakt med anleggsseksjonen i NFF for å få oppdatert informasjon på ulike systemer

SALGSFORBUD AV GRANULAT:

EU har vedtatt et salgs- og omsetningsforbud for granulat fra 15.10.2023.

Banen kan fortsatt brukes til levetiden er utløpt.

UNIVERSELL UTFORMING:

Ref. Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet skal anlegget være universelt utformet. Det betyr at anlegget skal være utformet på en slik måte at det kan, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning eller en spesiell utforming, brukes av alle.

For idrettsanlegg omfatter disse prinsippene alle som bruker anlegget, både idrettsutøvere, publikum, trenere, dommere, arrangementsteknisk personell og presse. Dette kan medføre at det kreves tiltak utover minstekrav i byggeteknisk forskrift. Det vises også til publikasjonen «Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg» (V-0511).

5. BANEINFORMASJON

Områdebeskrivelse:

Kunstgressbanen ligger sentralt på Tverlandet med skolen, idrettshall, barnehage, matbutikk og boliger rett i nærheten.

Behovsvurdering:

Banen brukes av Tverlandet IL og skolen. Banen brukes til organisert og uorganisert aktivitet.

6. GRUNNDATA

Banenavn	Tverlandet kunstgressbane
Anleggsnummer	65332
Kommune	Bodø
Fylke	Nordland
Anleggseier	Bodø
Drifter	Bodø
Anleggskategori	Fotballanlegg
Byggeår	2007
Rehabilitert	2013
Tidligere tilstandsanalyser	-
Spillemidler totalt	3 000 000,-
Banestørrelse	64x100
Sikkerhetssoner	ivaretatt

Leverandør	Kunstgress type: Saltex XTM 6007 (tekniske data vedlagt) Leverandør: Saltex AS
Kunstgresslengde	60 mm/240μ
Dempematte	Nei
Oppbygging	Hele baneområdet er isolert ved bruk av 30 cm skumglass og et 20 cm tykt bærelag av forkilt pukk som ble avrettet med 3 cm knuste masser med fraksjon 0 – 12 mm. Overskuddsmasser (matjord og torv) ble lagt i voller rundt banen.
Grunnforhold	Banen ble anlagt i 2007 i et jordbruksareal med torv/jord over svært varierende grunnforhold med grus/kalksand i nordvestre del, tørrskorpeleire og kvikkleire mot sørøst. Området med kvikkleire ble stabilisert ved bruk av fiberduk, geonett og kult.
Drenering	Banen drener ok
Lysanlegg	Lysanlegget er ikke oppgradert
LUX	uvisst
Driftsinstruks/vedlikeholdsplan	Banen driftes av klubb.
Ansatte/årsverk	-
Brukstimer per år (sommer)	Banen brukes fra kl.17-22 i sommer sesongen tillegg til uorganisert aktivitet.

7. TILSTANDSANALYSE

Elementer	Vurdering/målinger	Tilstandsgrad 1-3
Banejevnhet	Banen oppleves noe ujevn grunnet at skjøtene ikke er søm løse og stikker noe opp	2
Banelinjer	Ok	1

Skjøter	Skjøtene stikker opp og er ikke sømløs	3
Eventuelle skader på banen	Det ble funnet noe skader på banen	2
Dempematte/pad	.	-
Sand og granulat (mengde)	Det er 25mm fristår høyde flere steder på banen. Anbefalt høyde er mellom 12-15mm. Det må fylles på med mer granulat for å ivareta banen og de gode spillegenskapene til kunstgress systemet.	3
Kunstgressfiber	Kunstgress fibrene er slitt, knekt og har blitt flatt. 60 mm/240µ	3
Vurdering av ballrulle	Ikke vurdert ved spesifikk test, men av erfaring kan man anta at ballrullen er stor når gresset er flatt.	2
Vurdering av støtdemping	Banen oppleves som hard. Det er naturlig ut ifra at banen mangler en god del granulat	3
Vurdering av vanngjennomtrengelighet	uvisst	-
Sikkerhetssoner	Ivaretatt	1
Øvrige funksjonskrav	-	-
Areal for plassering av mål og annet	Det er plass til å plassere mål og annet utstyr	1
Lysanlegg	Lys anlegg er ikke oppgradert	3
Asfalt	Grunnet snø, ble asfalten ikke grundig undersøkt. Karater settes ikke.	-

Gjerde	Ok, men det er ikke gjerde rundt hele banen.	
Universell utforming	Ok	-
Drift og vedlikehold	Driftes av klubben. Det er synlig at banen ikke blir tilstrekkelig vedlikeholdt. Det er blant annet alt for lite granulat.	2
Miljøtiltak	<p>Filter i kum, informasjonsskilt og risser er ivaretatt. Det er satt opp barrierer, men usikker på om dem er tett.</p> <p>Tiltakene som er gjort er bra, men vurderes som ikke tilstrekkelig i henhold til forurensingsforskriften 23A. Det mangler blant annet børster. Ta kontakt med NFF sin anleggs seksjon om det ønskes mer veiledning rundt hvordan forsiktene kan ivaretas.</p>	

8. SPILLEMIDLER

Tilskuddsordninger for Kunstgress:

Generelt Tilskudd:

- 1/3 av godkjent kostnad kan søkes for skifte av kunstgress.

Økt Tilskuddssats:

- Økt tilskudd for kunstgressbaner uten platholdig innfyll.

Forskrift om Forurensning:

- Ved rehabilitering og nybygging av kunstgress gjelder "Forskrift om endring i forskrift om begrensning av forurensning 23A (Forurensningsforskriften)."
- Kostnadene for forskriftsrelaterte tiltak kan inkluderes i kostnadsoverslaget for tilskuddsberegning.

Bestemmelser 2023 (pkt. 2.6.15):

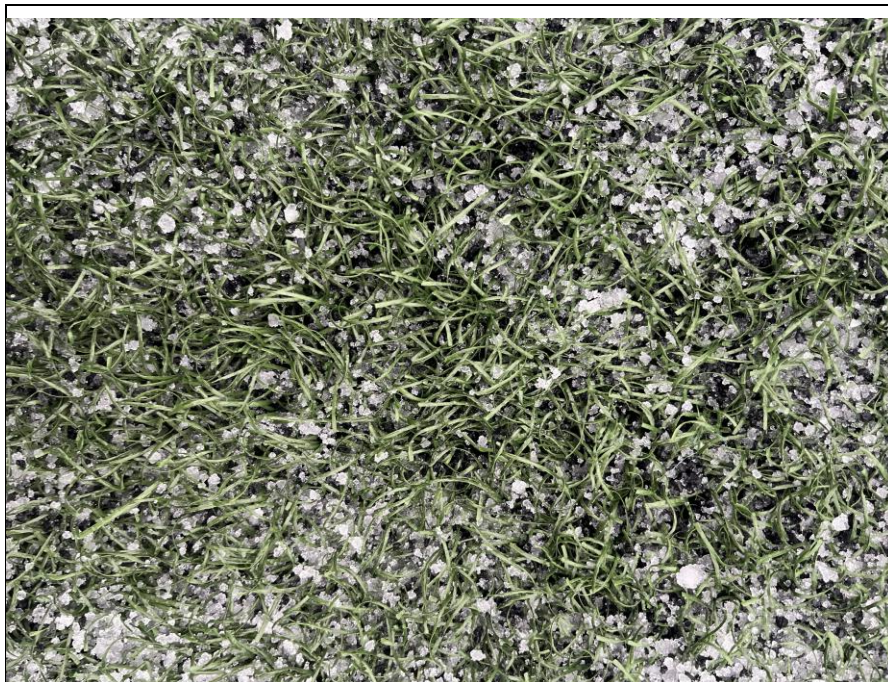
- Se bestemmelsene (2023) pkt. 2.6.15 for mer informasjon om fotballanlegg samt aktuelle satser og tilleggselementer.

9. KOSTNADSOVERSLAG FOR UTSKIFTNING AV KUNSTGRESS

Kostnadsoverslag for alternative løsninger med innfyll og type må innhentes av leverandør. Velges det plastholdig granulat så må tiltak for å hindre granulat på avveie innarbeides i planene. Avhending av gammelt kunstgress må gjøres iht. krav i Forurensningsforskriften. Begge de sistnevnte kan også tas med i kostnadsoverslaget for søknad om spillemidler.

10. BILDER

Høy fri
stråhøyde.
Lite
granulat på
banen.

Slitt, knekt
og delvis
flatt
kunstgress.
Synlig at det
er lite
granulat i
kunstgressy
stemet.

Skjøtene er ikke sømløse. Skjøter stikker opp.

	Skade på gresset.
---	-------------------

Skade på
gresset.

	<p>Sikkerhetss onen ivaretatt</p>